

VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P9_TA-PROV(2021)0089

Euroopa Liidu kuulutamine LGBTIQ vabaduse alaks

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2021. aasta resolutsioon Euroopa Liidu kuulutamise kohta LGBTIQ vabaduse alaks (2021/2557(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „põhiõiguste harta“),
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklit 2,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning sellega seotud Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/194/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ²,
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes⁴,

¹ EÜT L 303, 2.12.2002, lk 16.

² ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

³ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

⁴ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu praktikat,
- võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslikkuse liit: LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0698),
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2019. aasta resolutsiooni LGBTI-inimesi käsitlevate meetmete loetelu (2019–2024) tuleviku kohta¹,
- võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta resolutsiooni LGBTI-inimeste avaliku diskrimineerimise ja nende vastu suunatud vaenukõne, sealhulgas LGBTI-vabade piirkondade kohta²,
- võttes arvesse nõukogu 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid homo-, bi-, trans- ja interseksuaalide (LGBTI-inimeste) kõikide inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) 2019. aastal korraldatud LGBT-inimesi käsitleva ELi uuringu tulemusi,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega järeldatakse ilmset ohtu, et Poola Vabariik rikub oluliselt õigusriigi põhimõtet³,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta, millega kutsutakse nõukogu üles järelutama Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel ilmset ohtu, et Ungari rikub oluliselt liidu aluseks olevaid väärtusi⁴,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 31. märtsi 2010. aasta soovitusi liikmesriikidele seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastaste meetmete kohta (CM/Rec(2010)5) ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee poolt vastu võetud norme,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 3. detsembri 2020. aasta memorandumit LGBTI-inimeste häbimärgistamise kohta Poolas,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kongressi päevakajaliste asjade komitee arutelu ja sellele järgnenud aruandeid – 27. jaanuaril 2021 avaldatud aruannet „Fact-finding report on the role of local authorities to the situation and rights of LGBTIQ people in Poland“ (Teabekogumisaruanne kohalike omavalitsuste rolli kohta seoses LGBTIQ-inimeste olukorra ja õigustega Poolas) ja 10. veebruaril 2021 avaldatud aruannet „Protecting LGBTIQ people in the context of rising anti-LGBTIQ hate speech and discrimination: The role of local and regional authorities“ (LGBTIQ-inimeste kaitsmine üha suureneva LGBTIQ-vastase vaenukõne ja diskrimineerimise eest. Kohalike ja piirkondlike ametivõimude roll),
- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,

---

¹ ELT C 449, 23.12.2020, lk 146.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0101.

³ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0225.

⁴ ELT C 433, 23.12.2019, lk 66.

- A. arvestades, et LGBTIQ-inimeste õigused on inimõigused;
- B. arvestades, et õigus võrdsel kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele on ELi aluslepingutes ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigus, mida tuleks täiel määral austada; arvestades, et kõik liikmesriigid on rahvusvahelise õiguse ja ELi aluslepingute alusel endale ülesandeks ja kohustuseks võtnud põhiõigusi austada, tagada, kaitsta ning täita; arvestades, et võitlus ebavõrdsuse vastu on ELis jagatud vastutus, mis nõuab ühiseid pingutusi ja meetmeid kõigil valitsustasanditel;
- C. arvestades, et alates 2019. aasta märtsist on rohkem kui 100 Poola haldusüksust – vojevoodkonda, maakonda ja valda – vastu võtnud resolutsioonid enda „LGBTI-ideoloogiast“ vabaks kuulutamise kohta või on vastu võtnud „piirkondlikud perekonnaõiguste hartad“; arvestades, et 2020. aasta novembris võttis Ungari linn Nagykáta vastu resolutsiooni, millega keelati „LGBTQ-propaganda levitamine ja soodustamine“; arvestades, et selliste resolutsioonidega diskrimineeritakse LGBTIQ-inimesi otse ja kaudselt; arvestades, et resolutsioonides LGBT-vabade tsoonide kohta väljendatakse vastuseisu „LGBT-liikumise ideoloogiale“ ning kutsutakse kohalikke omavalitsusi üles hoiduma igasugusest tegevusest, mis soodustaks sallivust LGBTIQ-inimeste suhtes, muu hulgas jätma rahalisest abist ilma organisatsioonid, mille eesmärk on edendada mittediskrimineerimist ja võrdõiguslikkust; arvestades, et „piirkondlikes perekonnaõiguste hartades“ kasutatakse äärmiselt kitsast perekonna määratlust, samas kutsutakse aga omavalitsusi üles kaitsma perekonna õigusi kõigis oma meetmetes, algatustes ja rahastamises; arvestades, et ainult teatavat tüüpi perekondadele keskendudes nõutakse piirkondlikes hartades kaudselt kõigi muude perekonnavormide, eelkõige üksikvanemaga, samasooliste ja vikerkaareperede diskrimineerimist ning rahalise toetuse andmisest loobumist nendele projektidele ja algatustele, millega kaitstakse ja edendatakse põhiõigusi, korraldatakse diskrimineerimisvastast haridustööd või toetatakse muul viisil võrdõiguslikkust ja LGBTIQ-inimesi;
- D. arvestades, et Poola inimõiguste ombudsman on algatanud kokku üheksa kaebust vojevoodkondade, maakondade ja valdade vastu, kes on vastu võtnud resolutsioonid enda „LGBT-ideoloogiast“ vabaks kuulutamise kohta, ja kaebuste tulemusena on halduskohtud praeguseks tunnistanud neli resolutsiooni põhiseaduse vastaseks; arvestades, et 2021. aasta jaanuaris tühistas Poola linn Nowa Dęba resolutsiooni enda „LGBT-ideoloogiast“ vabaks kuulutamise kohta, olles resolutsiooni tõttu kaotanud sõpruslepingu Fermoy linnaga Iirimaa; arvestades, et 2020. aasta septembris tühistas Poola Sztumi maakond ja sama aasta oktoobris Tomaszów Mazowiecki linn oma resolutsiooni „piirkondliku perekonnaõiguste harta“ vastuvõtmise kohta;
- E. arvestades, et Norra jättis toetuste saajate hulgast välja need Poola vojevoodkonnad, maakonnad ja vallad, kes on vastu võtnud resolutsioonid enda „LGBT-ideoloogiast“ vabaks kuulutamise kohta või on vastu võtnud „piirkondlikud perekonnaõiguste hartad“; arvestades, et Euroopa Komisjon on tagasi lükanud nende Poola linnade taotlused sõpruslinnade programmi raames ELi toetuse saamiseks, kes on vastu võtnud resolutsioonid LGBTI-vabade tsoonide või perekonnaõiguste kohta; arvestades, et kõigi ühissätete määruse (mis hõlmab ajavahemikku 2021–2027) alusel hallatavate ELi fondide puhul tuleb järgida liidu aluslepingus sätestatud mittediskrimineerimise põhimõtet ja põhiõigusi, ka seksuaalse sättumuse alusel, ning arvestades, et kohalikud omavalitsused kui tööandjad peavad järgima direktiivi 2000/78/EÜ, millega keelatakse tööhõives seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine ja ahistamine, vastavalt

otsusele kohtuasjas C-507/18 *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*¹;

- F. arvestades, et Euroopa Komisjonile on kaebuse esitanud kolm vabaihendust, kes rõhutasid, et „piirkondlikud perekonnaõiguste hartad“ ja resolutsioonid, millega vojevoodkonnad, maakonnad ja vallad kuulutavad end „LGBTI-ideoloogiast“ vabaks, põhjustavad LGBTIQ-inimeste diskrimineerimist ning on seega vastuolus direktiiviga 2000/78/EÜ (millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel) ning põhiõiguste harta artiklitega 15 (Kutsevabadus ja õigus teha tööd) ja 21 (Diskrimineerimiskeeld); arvestades, et komisjon ei ole siiani sellele kaebusele vastanud ega ametlikult tunnistanud ELi õiguse rikkumist;
- G. arvestades, et „LGBT-ideoloogiat“ tõrjuvate resolutsioonide või „piirkondlike perekonnaõiguste hartade“ vastuvõtmine on osa laiemast ja üha suurenevast LGBTIQ-kogukonna diskrimineerimisest ja ründamisest Poolas, mis hõlmab seksuaalse sättumuse, identiteedi ja eneseväljenduse mitmekesisuse määratlemist ohtliku ideoloogiana, kasvavat vaenu õhutamist avaliku võimu esindajate, valitud ametiisikute (sh ametisoleva presidendi) ja valitsusmeelse meedia poolt, LGBTIQ-inimeste õiguste eest võitlevate aktivistide vahistamist, Pride'i paraadide, teadlikkuse suurendamise programmide ja meetmete ründamist ja keelamist (ka koolides) ning diskrimineerivaid LGBT-vastaseid meeleavaldusi; arvestades, et riigivõimu vaenuõhutamine aitab legitimeerida LGBTIQ-inimeste vastast sallimatuse ja diskrimineerimise õhkkonda ning süvendab seda veelgi; arvestades, et sõnavabaduse kasutamisega kaasnevad kohustused ja vastutus – eelkõige ametivõimude, poliitikute ja arvamussliidrite jaoks, ning arvestades, et nimetatud tegelased ei tohiks osaleda vaenukõnes ega LGBTIQ-inimeste häbimärgistamises, vaid peaksid sedalaadi ülesastumised ja häbimärgistamise kindlalt hukka mõistma ja neid vastustama – ka juhul, kui seda teevad eraisikud;
- H. arvestades, et need Poola aktivistid, kes astuvad välja „LGBTI-ideoloogiat“ tõrjuvate resolutsioonide ja „piirkondlike perekonnaõiguste hartade“ vastu ja teavitavad neist üldsust, peavad oma tegevuse tõttu arvestama sellega, et nende vastu esitatakse vaigistuskaebused (SLAPP); arvestades, et Poola aktivistide vastu, kes tegutsevad LGBTIQ-inimeste vastaste deklaratsioonide ja perekonnaõiguste hartade hukkamõistmise nimel, teiste hulgas veebisaidi „Atlas nienawiści / Atlas of Hate“ autorite ja fotoprojekti „Strefa wolna od LGBT / LGBT-free zone“ looja vastu, on esitatud põhjendamatuid hagnosisid, mille on algatanud kohalikud omavalitsused või fundamentalistlikud organisatsioonid, kes nõuavad suurt rahalist hüvitist, ning arvestades, et nende aktivistide vastu on korraldatud laimukampaaniaid, kus neid tembeldatakse valetajateks, kuna nad kasutavad loomingulisi mõjuvahendeid; arvestades, et need meetmed on ilmselgelt mõeldud kodanikuühiskonna hirmutamiseks ja vaigistamiseks; arvestades, et Poola ametivõimudel on kohustus täiel määral kaitsta vaenulikkuse ja agressiooni eest kõiki vähemuste hulka kuuluvaid isikuid, sealhulgas LGBTIQ-inimesi, ning võimaldada neil vabalt tegutseda; arvestades, et vaatamata Euroopa Parlamendi korduvatele nõudmistele ei ole Euroopa Komisjon vastu võtnud SLAPP-kaebuste vastaseid õigusakte;
- I. arvestades, et petitsioonikomisjonile on Poola „LGBTI-vabade tsoonide“ kohta esitatud kaks petitsiooni (nr 0448/2020 ja nr 0354/2020); arvestades, et neid petitsioone arutati

---

¹ 23. aprilli 2020. aasta kohtuotsus *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*, C-507/18, EU:C:2020:289.

petitsioonikomisjonis 26. jaanuaril 2021 ning kuna Euroopa Komisjonilt saadi neile mitterahuldav vastus, on Euroopa Komisjonil võimalus olukorda veel täpsemalt selgitada;

- J. arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti teine LGBTI-inimeste olukorda käsitlev uuring, mis avaldati 2020. aasta mais, näitab, et Poolas kasvab sallimatus ja vägivald LGBTIQ-inimeste või LGBTIQ-inimesteks peetavate isikute suhtes ning et uuringus osalenud Poola LGBTIQ-inimesed ei usu vähimalgi määral valitsuse püüdeid diskrimineerimise ja vägivalla vastu võidelda: uuringu andmetel on Poolas valitsuse tegevusse uskujate osakaal liidu madalaim (kõigest 4 % vastanutest) ja nende osakaal, kes väldivad teatavatesse kohtadesse minekut, kuna kardavad, et neid rünnatakse, ahistatakse või ähvardatakse, kõige kõrgem (79 %); arvestades, et see näitab selget seost LGBTIQ-inimesi tõrjuva valitsemise ning LGBTIQ-inimeste vastase diskrimineerimise ja vägivalla suurenemise vahel;
- K. arvestades, et Euroopa Parlament on juba kutsunud liikmesriike üles nn parandusteraapiat kriminaliseerima; arvestades, et seksuaalse sättumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva vägivalla ja diskrimineerimise eest kaitsmisega tegeleva ÜRO sõltumatu eksperdi 2020. aasta mai aruandes kutsuti liikmesriike üles parandusteraapiat keelustama; arvestades, et parandusteraapiat praktiseeritakse ikka veel vähemalt 69 riigis, sealhulgas ka Euroopa Liidu liikmesriikides, kus teadete kohaselt on selleks kasutatud ravimeid, psühhoteraapiat ja rituaalset puhastamist¹; arvestades, et selline tegevus on keelatud ainult kahes liikmesriigis – Maltal ja Saksamaal;
- L. arvestades, et LGBTIQ-vastasuse suurenemine kaasneb sageli demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste olukorra üldise halvenemisega; arvestades, et Euroopa Parlament on mitmes resolutsioonis väljendanud suurt muret õigusriigi olukorra halvenemise pärast Poolas, eelkõige seoses kohtusüsteemi sõltumatuse ja põhiõiguste kaitsega; arvestades, et Euroopa Parlamendi ettepanekule luua ELi demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste mehhanism, mida reguleeritaks parlamendi, komisjoni ja nõukogu institutsioonidevahelise kokkuleppega, ei ole seni piisavalt reageeritud;
- M. arvestades, et parlament on mitmes resolutsioonis väljendanud oma seisukohta õigusriigi, põhiõiguste ja demokraatia olukorra kohta Poolas, järeldades, et ELi lepingu artiklis 2 sätestatud väärtused on selles riigis süsteemselt ohus ja on ilmne, et neid võidakse rängalt rikkuda; arvestades, et Poola ametivõimude osavõtul toimunud kuulamised, mille nõukogu korraldas ELi lepingu artikli 7 lõike 1 alusel seoses Euroopa ühiste väärtuste ohtusattumisega selles riigis, ei ole tulemusi andnud; arvestades, et õigusriigi ja põhiõiguste olukorda Poolas ei ole parandatud ja see on pärast menetluse algatamist koguni oluliselt halvenenud, kusjuures eelkõige on halvenenud LGBTIQ-inimeste ja naiste põhiõiguste olukord; arvestades, et nõukogu peaks tagama, et ELi lepingu artikli 7 lõike 1 kohastel kuulamistel käsitletakse ka uusi muutusi ja hinnataks põhiõiguste rikkumise ohtu;
- N. arvestades, et komisjoni president Ursula von der Leyen teatas Euroopa Parlamendi täiskogu ees peetud 2020. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus, et „nn LGBTQI-vabad alad on vabad eelkõige inimlikkusest. Meie liidus ei ole neil kohta“; arvestades, et komisjoni president rõhutas ühtlasi, et LGBTQI on inimese

---

¹ <https://www.theparliamentmagazine.eu/news/article/meps-condemn-lgbt-conversion-therapy-in-appeal-to-european-commission>

identiteet, mitte ideoloogia¹; arvestades, et komisjon ja nõukogu peaksid hoiduma õigusriigi põhimõtte kitsast tõlgendamisest; arvestades, et komisjon peaks kõhklemata kasutama kõiki vahendeid, sealhulgas rikkumismenetlusi, õigusriigi raamistikku, ELi lepingu artiklit 7 ning hiljuti vastu võetud määrust liidu eelarve kaitsmise kohta juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, et käsitleda LGBTIQ-inimeste põhiõiguste rikkumisi kõikjal liidus; arvestades, et uus kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm võib aidata luua mittediskrimineerivat ja võrdsemat ühiskonda, tehes LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkust edendavatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele kättesaadavaks rahalised vahendid;

- O. arvestades, et paljud liikmesriigid on LGBTIQ-inimesi varem diskrimineerivate seaduste ja poliitikameetmetega diskrimineerinud ja taga kiusanud; arvestades, et teise maailmasõja ajal vahistati, vangistati ja hukkus koonduslaagrites tuhandeid LGBTIQ-inimesi; arvestades, et samal ajal kui Poolas kogevad LGBTIQ-inimesed süstemaatilist diskrimineerimist, püsib probleem ka mujal ELis ning LGBTIQ-inimeste pideva diskrimineerimise ja ahistamise kaotamiseks on tehtud vähe edusamme või pole neid üldse tehtud; arvestades, et LGBTIQ-inimeste avalik diskrimineerimine, vaenu õhutamine ja vaenukuriteod nende vastu on kõikjal ELis endiselt levinud; arvestades, et selliste rünnakutega rikutakse LGBTIQ-inimeste põhiõigusi ning et ametiasutuste reageering jääb pahatihti poolikuks; arvestades, et LGBTIQ-inimesed kogevad kõigis liikmesriikides ja kõigis eluvaldkondades, sealhulgas tööl ja koolis, endiselt teistest suuremat diskrimineerimist ning veebis ja väljaspool seda esineb tihti nii füüsilisi kui ka emotsionaalse ja seksuaalse iseloomuga rünnakuid, mille tulemuseks on murettekitav enesetappude määr LGBTIQ-noorte² ja eriti transsooliste noorte seas; arvestades, et mitu liikmesriiki on oma õigusakte ajakohastanud, et LGBTIQ-inimesi rohkem kaasata; arvestades, et sellele vaatamata on mitmeid õiguslikke lünki, mis nõuavad riiklikelt seadusandjatel poliitilist tahet ja pühendumust, et tagada LGBTIQ-inimeste tõeline võrdõiguslikkus;
- P. arvestades, et transsoolistel inimestel tuleb endiselt taluda mõningaid kõige rängemaid diskrimineerimise, vägivalda ja tagakiusamise vorme; arvestades, et 2018. aastal avaldas komisjon võrdleva analüüsi trans- ja intersooliste inimeste võrdõiguslikkusega seotud õiguste kohta Euroopas; arvestades, et uuringus käsitletud 31 riigist ainult 13-s kehtivad oma õigusaktid, mis pakuvad vähemalt teataval määral kaitset soodentiteedi ja/või sootunnuste alusel;
- Q. arvestades, et 2021. aastal on esile kerkinud sotsiaalmeedia algatused, nagu #MeTooGay liikumine, et mõista hukka LGBTIQ kogukonnas aset leidev seksuaalne kuritarvitamine; arvestades, et selle sõnavabaduse väljendusviisi algatanud üliõpilane Guillaume Tran Thanh võttis endalt varsti pärast seda elu, sest ta oli sotsiaalmeedias tehtud paljastuste järgselt liigse surve all; arvestades, et selline tragöödia tekitab küsimusi seksuaalvägivalda ohvrite puuduliku toetamise kohta;
- R. arvestades, et paljudes liikmesriikides puuduvad konkreetsed diskrimineerimisvastased seadused, mis vastaksid vähemalt ELi miinimumstandarditele, mis kaitsevad inimesi

---

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/SPEECH_20_1655

² *A long way to go for LGBTI equality*, FRA, 2020, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf; 2020 Rainbow Europe report, ILGA-Europe, <https://www.ilga-europe.org/rainboweurope/2020>

seksuaalsel sättumusel, soolisel identiteedil, sooväljendusel ja sootunnustel põhineva diskrimineerimise, vaenu õhutamise ja vägivalda eest, ning arvestades, et need riigid ei ole võtnud meetmeid selle õigusliku lünga kõrvaldamiseks; arvestades, et mittediskrimineerimist käsitlev horisontaalne direktiiv, mis võiks seda lünka tööhõivevälises kaitstes osaliselt täita, on juba üle kümne aasta nõukogus blokeeritud; arvestades, et paljudes liikmesriikides, kus diskrimineerimisvastased seaduslikud meetmed on jõus, rakendatakse neid endiselt liiga vähe; arvestades, et komisjon kavatses laiendada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kohast piiriüleste kuritegude nimekirja, et see hõlmaks vaenukuritegusid ja vaenuõhutamist, sealhulgas siis, kui need on suunatud LGBTIQ-inimeste vastu;

- S. arvestades, et politsei toime pandav LGBTIQ-inimeste vastu suunatud diskrimineerimine ja vägivald on liidus endiselt probleem; arvestades, et ilma piisava väljaõppeta võib politsei takistada LGBTIQ-inimesi, kes soovivad teatada nende vastu suunatud vägivaldast ja diskrimineerimisest; arvestades, et see on endiselt üks peamine takistus tõhusa võrdõiguslikkuse saavutamisel; arvestades, et õiguskaitseasutustele mõeldud koolitusprogrammid aitavad ennetada diskrimineerivaid tavasid ja vaenukuritegusid ning nende vastu võidelda; arvestades, et LGBTIQ-inimeste vastu suunatud vaenuõhutamist ja -kuritegusid tuleks põhjalikult uurida, võttes arvesse ajendeid, ning vajaduse korral tuleks nende eest nõuetekohaselt vastutusele võtta;
- T. arvestades, et ainult Maltal, Portugalis ja mõnes Hispaania piirkonnas on intersoolistele inimestele ilma nende nõusolekuta meditsiiniliste protseduuride tegemine keelatud; arvestades, et paljude liikmesriikide suhtumine on endiselt ülimalt meditsiinikeskne ja patoloogiseeriv;
- U. arvestades, et Ungaris toimunud õiguslikud muutused on oluliselt ahendanud LGBTIQ-inimeste põhiõigusi; arvestades, et koondseaduse T/9934 artikli 33 vastuvõtmisega keelatakse Ungaris tegelikult trans- ja intersoolistele inimestele soo õiguslik tunnustamine, diskrimineeritakse neid ja rikutakse nende õigust eraelu puutumatusele; arvestades, et 2020. aasta detsembris võttis Ungari parlament vastu põhiseaduse muudatused, millega veelgi piiratakse LGBTIQ-inimeste õigusi, eiratakse transsoolistele ja mittebinaarsetele inimestele olemasolu ja piiratakse nende õigust pereelule, samuti seaduse, millega võetakse vabaabielupaaridelt lapsendamise õigus;
- V. arvestades, et 2021. aasta jaanuaris alustas Läti parlament põhiseaduse muudatusettepaneku läbivaatamist, mille eesmärk on piirata perekonna mõiste laiendamist. Muudatusettepanek on vastureaktsioon konstitutsioonikohtu otsusele, millega kohus tunnustas tööseaduse kohaldamist eri peremudelitele ning kohustas seadusandjat tagama samasoolistele paaride toetamise ja kaitse;
- W. arvestades, et Rumeenia senat võttis 2020. aasta juunis vastu seaduseelnõu, millega keelatakse sooidentiteedi teooria käsitlemine hariduskavades; arvestades, et Rumeenia president keeldus seadust välja kuulutamast ja palus kontrollida selle vastavust põhiseadusele; arvestades, et Rumeenia konstitutsioonikohus teatas 2020. aasta detsembris, et see seadus on põhiseadusega vastuolus; arvestades, et see näitab, et õigusriigi ja demokraatia tulemuslik kontroll ja tasakaalustamine liikmesriikides on LGBTIQ-inimeste õiguste kaitsmisel otsustavalt tähtis;
- X. arvestades, et kui inimene on lapsevanem ühes liikmesriigis, tähendab see, et ta on lapsevanem kõigis liikmesriikides; arvestades, et on juhtumeid, kus kahe samasoolise

vanemaga lastel tekib raskusi, kuna puuduvad õigusnormid selliste sünnitunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta, kuhu on märgitud kaks samasoolist vanemat; arvestades, et Administrativen sad Sofia-Grad poolt Euroopa Liidu Kohtule esitatud eelotsusetaotluse kohaselt teeb kohus varsti kohtuasjas C-490/20 otsuse lapse kohta, kellel on kaks lesbist ema ja keda selle õiguslünka tõttu ähvardab kodakondsusetus; arvestades, et LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegias nähakse ette seadusandlik algatus selle õigusliku lünka kaotamiseks ning 2009. aasta vaba liikumise suuniste läbivaatamine, kusjuures mõlemad on kavandatud 2022. aastaks; arvestades, et samasoolistel paaridel on ELis endiselt raskusi liikumisvabaduse kasutamise, kuid sellegipoolest ei ole komisjon teinud ettepanekut võtta vastu õigusakt suhete vastastikuse tunnustamise kohta;

- Y. arvestades, et võitlus ebavõrdsuse vastu on ELis jagatud vastutus, mis nõuab ühiseid jõupingutusi ja meetmeid kõigil valitsustasanditel, ning arvestades, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on selles keskne roll; arvestades, et just need ametiasutused vastutavad sageli ELi õigusaktide rakendamise ning võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse eest; arvestades, et Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress on võtnud vastu resolutsiooni, milles tuletatakse meelde kohalike omavalitsuste vastutust LGBTIQ-inimeste õiguste kaitsmisel ning palutakse neil ametisse nimetada võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kohalik ekspert¹;
- Z. arvestades, et Regioonide Komiteed kui ELi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajat on palutud kaaluda oma volituste piires meetmete võtmist vastuseks nn LGBT-ideoloogiast vabade tsoonide loomisele Poolas;
- AA. arvestades, et LGBTIQ-inimestel peaks kõikjal Euroopa Liidus olema vabadus elada ja avalikult näidata oma seksuaalset sättumust, soolist identiteeti, sooväljendust ja soolisi omadusi, kartmata sallimatust, diskrimineerimist või tagakiusamist nendel põhjustel; arvestades, et põhiõiguste hartaga on tagatud varjupaigaõigus; arvestades, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi ja selle reformi raames tuleb tagada kaitsetumate taotlejate, sealhulgas LGBTIQ-inimeste asjakohane kaitse;
- AB. arvestades, et LGBTIQ-inimeste diskrimineerimise asemel peaksid kõigi valitsustasandite ametiasutused kogu Euroopa Liidus kaitsma ja edendama kõigi, sealhulgas LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkust ja põhiõigusi ning täielikult tagama nende õigused;
1. seega kuulutab Euroopa Liidu LGBTIQ vabaduse alaks;
  2. mõistab hukka igasuguse vägivalda ja diskrimineerimise inimese soo või seksuaalse sättumuse alusel; mõistab resoluutselt hukka David Polfliet' mõrva Belgias, mis pandi toime ilmselgelt homofobsetel ajenditel;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, nõukogule, komisjonile, Euroopa Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele.

---

¹ <https://rm.coe.int/protecting-lgbti-people-in-the-context-of-rising-anti-lgbti-hate-speech/1680a16129>